

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztését felelős

Kutasi Imre

kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)

Kiadóhivatal Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel

Egyes szám 4 kr.

A III. negyedévi kimutatás.

Debreczen, december 5.

A kimutatás, melyet az állami pénztáraknál az 1898. év harmadik negyedében előfordult bevételekről és kiadásokról az imént tett közzé Lukács László pénzügyminiszter. 1.797.733 fittal kedvezőlebb, mint a múlt év megfelelő időszakára vonatkozó kimutatás. Nagy tévedés lenne azonban e jelenség finánciális jelentőségét jellemzőnek, vagy éppen fontossággal teljesnek tekinteni, mert hiszen adva vannak azok az okok, melyek ezt az eredményt előidézték és a pénzügyminiszter finánciális gazdálkodásában a kedvezőtlen fordulatot teljesen kizárják.

A szóban levő kimutatás bevételi rovata folytonosan előrehaladó fejlődésről tanuskodik és azokat a nagyobb összegeket, melyeket e rovat felmutat, teljes érvényű bizonyítéknak kell tekinteni arra, hogy a budget realitását még rosszhiszeműleg sem lehet megtagadni és hogy a bevételek feltételezett fejlődése, a kedvezőtlen gazdasági viszonyok dacára, semmivel sem maradt a pénzügyminiszter feltevései mögött.

A múlt évvel szemben örvendetes több-bevételt konstátálhatunk az egyenes adók, bélyegek, jogilletékek, dohányjövédék, magyar kir. államvasutak és a magyar kir. államvasutak gépgyára tételeinél; a visszamaradások ellenben csak oly elszámolások következményei, melyeket a szá-

mitások végeredményeire döntő módon kellett csoportosítani. Valóságos visszamaradást a bevételi rovatban csak a pénzügyverdénél jegyezhetünk fel; itt 4 millió frt a minus, mely onnan ered, hogy ebben a negyedévben magán számlára sokkal kisebb aranyveretés történt, miut a múlt év megfelelő időszakában.

A kiadási rovatban a jelentékenyebb kisebb-kiadások a következők: a közös-ügyi kiadásoknál 666,045 frt; a függő adósságnál 908,663 frt; a dohányjövédék nél 2,004.610 frt; államvasuti beruházások és új építkezések tételénél 2,089.147 frt. Mig ellenben a nagyobb kiadások részint az üzemek oagyobbitásából, részint a nagyobb előirányzatból erednek s már ez okból sem nyujtanak alapot sem aggodalomra, sem rekriminációra.

Az 1898. évi pénzügyi kezelés végeredményére helyes következtetéseket vonni sem a harmadik negyedév kimutatásából, sem a három első negyedév eredményéből nem lehet, mert ez eredmények megítélésénél a tényleges eredményt össze kell hasonlítani az évi előirányzattal és mérlegelni kell azokat a körülményeket, melyeknek ez a látszólag kedvezőtlenebb eredmény a következménye. És ha az összes fennforgó körülmények komoly és tárgyilagos megítélése mellett a költség-előirányzás helyességére és az állami előirányzat minden egyes számának szolid alapjára előítélet nélkül következtetünk, akkor mindenkinek, akár laikus, akár

szakértő, be kell ismernie, hogy a pénzügyi kezelés összintességben és a budget az alap szoliditágában egyáltalán felülmúlhatatlan.

Az 1898. évet gazdasági tekintetben igen kedvezőtlennek kell mondanunk, mert olyan év után következett, melyet a magyar közgazdaság történéfében a legszomorubbak egyikének kell megjelölni. De a fennforgó rossz viszonyok, a bizonytalan és minden tere akadályozólag ható szomorú politikai helyzet dacára, melyet az ellenzék obstrukciós tendenciája idézett elő és tart permanenciában, a kép, melyet a folyó és harmadik negyedről szóló állampénztári kimutatás tár élénk, nem nyujt vigasztalan látványt, mert aránylag kedvezőtlen eredményében is még mindig érthető, világos nyelven beszél, s az id pénzügyi és közgazdasági fejlődés és szigoruan leikiismeretes pénzügyi kormányzás mellett ad hiteles bizonyítványt, a mint Lukács László pénzügyminisztertől és kitűnő munkatársaitól másként várni nem is lehet.

A Tribuna és a császárjubiläum.

A Tribuna a király 50 éves uralkodói jubileuma alkalmából epébe mártott tollal ecseteli az 50 éves uralkodásnak egyes történeti fázisait, amelyekben „I. Ferencz József, Isten kegyelméből császár, király, nagyfejedelem, stb. stb. és Erdély nagyfejedelem...” mint vértanu-fejedelem szerepel.

A jubilaris cikk nyilt támadás a ma-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZAJA

Találkozás.

Egy szép városban történt, a kanyargó folyó parton, a melyen a tutajok meg a gőzösök járnak és amstynek partján sétálnak az emberek. Ámbátor ez, ugy hiszem, minden folyóparti városban így van ez bárhol, egybűtt is megtörténhetett volna, amit el fogok mondani és a minek a végén fog csak ki sülni, hogy tulajdonkép nem történt meg semmisen.

A nap tehát ssokás szerint fölkel a város fölé és megaranyozta a folyót, a mélyen mest sem tutaj, sem gőzös nem járt, de vékony jégkéreg ránczolódott rajta. Megaranyozta a zuzmarás fákat is, amelyek már fölvettek sokat megénekelt téli palástjukat, amit annál könnyebben tehetnek, mert hogy ez nem kerül semmibe. És villogó reflekszeket csalt ki a tiszt urak fényes kardjából, akik csoportba verődve álltak a nagy templom előtt, a honnan most mise végzetével egyenkint és párosával jöttek ki az ájtatos angyalkák.

Oh századvégi leányok: nem tudjátok mit csináltok, midőn azon igyekeztek, hogy elpusztítsátok a nimbuszt, a mely benneteket

körülvelt, amidőn áhitatosan ég felé emelt szemeiteket most hidegen kritizálva szegezitek a férfiakra midőn rózsafüzérek helyett logariihmusos táblákat reczitáltok, midőn számúziktek a bajt anélkül, hogy megkaphatnátok az erőt.

Fegyvereket akartok, amivel küzdenétek a férfiak ellen és kiadjátok kezeitek-ből a leghatalmasabbat, — amely egyedül a tiétek.

És gondoljátok jól meg, ha lejár az ábrándos szemforgatások kora és ti nem fogtok templomokba járni, hol lesz az a hely, ahol az ájtatáság keretében bemutatthatjátok új ruhátok és kalapotokat és mi alkalmasabb a véletlen találkozásokra, mint a kijövet a templomból?

Ezt mind jól meg kellene gondolni és azután kérni a leánygimnáziumot.

Denique, az áhitatos angyalkák kiléptek a templomkapun, egyenként, párosával és nem egyszer ismétlődtek a Fausztból, — hogy a templom előtt ácsorgó lovagok közül egyik másik már is odalépett és szólt:

— Szép hölgy, ha nagysád meg nem sétem, fogadja karom, elkisérem.

Talán nem ugyanazokkal a szavakkal mondták, de ez volt az értelme.

És miután a modern Faustok be voltak már mutatva, — Gretchen nem is tagadta meg tőlük a kíséretet és együtt lépdelték hazafelé.

Egy hosszú fiatal ur is feltűnt ott emezekkel átellenben és ugy látszott, hogy valaki után kutat.

Ott állt a falnak támaszkodva: pelyhedző bajusza alatt ott volt az a gunyos blazirt vonás, — a mely nélkül — azt hiszik a fiatal emberek, — nem tökéletes a hódító.

— Minden a régiben — mormogta Szemügyre vette a kijövéket. Viruló fiatal nő jött ki férje karján.

— Ni, a szép Emma férjhez ment, — folytatta monológját. Két év alatt sok történetik és az a természetes, — ha az ember egy nagy lánytól elbuesuzik, azt mint aszszonyt látja viszont. De hát ha egy bakfist hagyott itt.

A templomajtóban megjelent az eleven felelet a magánbeszédre. Ugy tizenhat éves lehetet a zöld kosztümös, szőke bakfis, a ki most egy maga jött ki.

Merészen föltett zöld bársony barret volt a szőke fején, az arca kipirult a hidegtől és mosolygó szemeit vizsgálódva jár-

gyar faj politikai becsülete és leplezett szemre hányás a korona ellen. A magyar fajról azt mondja, hogy míg az összes népek szeretettel és hűséggel üdvözölték 50 év előtt a fiatal uralkodót, addig találkozott „egyetlen egy nép, mely gyalázatos ellenségeskedéssel tekintett a fiatal császárra.” A királynak pedig ilyen szemrehányást tesz:

„Ha nem harcoltak volna a horvátok és a szerbek Jellacsics alatt és különösen ha a hős J a n k u és A x e n t y e által vezetett románok oly nagy hősiességgel nem áldozták volna fel magukat — ki tudja, mi lenne ma a Habsburgok birodalmából és ki tudja, mi sors várt volna magára ő felségére, akit a magyar rebéllisek trónjától megfosztottak.”

Támadását ezután ismét a magyar nép ellen fordítja, mely — úgy mond — modern fegyverekkel a trón és nagy hazánk ellen konspirál és konspirál az államhatalom árnyékában, amelyet egy végzetes pillanatban odabobtak neki.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapest, december 3.

Azon kellett tanácskoznia az ország-
nak, vajjon a Rakovszky István mentelmi jogán csorba esett-e vagy sem.

Mielőtt azonban rátértek volna: előbb Polónyi Gézának volt valami mondhatnénja. A jó embernek külügyi hangulatai voltak és szükségét érezte annak, hogy a miniszterelnök — válaszoljon neki.

— Interpelláltam a terzetói szlovén gyűlés dolgában és daczára, hogy már harmincz nap elmúlt, választ nem kaptam — Ez házszabály ellenes és módot fogok találni arra, hogy a miniszterelnök urat válaszra bírjuk.

— Nono, ne ijesztgessen — kiáltják gúnyosan jobbról.

A miniszterelnök azonnal válaszolt:

— Az interpelláció, a melyre a válasz reklamáltatik, olyan terüzetű, amely megbeszéléseket igényel, úgy az osztrák kormányval, mint a horvát bálnal. Ezt az interpelláló képviselő ur is jól tudja és bizonyára helyeselnie kell mindenkinek, ha a

atta körül mindenkin, a nélkül azonban hogy valakin — hosszabban megállította volna.

Az urak a sarkon sokatmondólag kezdtek a torkukat köszörülni, a hosszú fiatal ur ellenben hirtelen hozzá lépett. És ismétlődött a Faust-beli jelenet. Csak, hogy lezek ketten nem tudnak szóhoz jutni, csak mosolygva néztek egymásra.

— Te vagy?

— Te vagy?

Mást nem szólt sem a férfi, sem a leány. Aztán megindultak, mosolyogva néztek egymásra.

— Megnőttél, — szólt a fiu. Gondolatban hozzátette: Megszépültél.

— Te is ám. mgész ur lettél, a mióta nem láttalak. Ez a kis kottlett olyan inponáló. De bajszod nincs még; szólt — komolyan.

— Ohó! a fiu tréfás megbotránkozással pödörte meg a szája fölött a — helyett, a hól csak nagy érdeklődéssel lehetett — egy kis fekete pelyhet fölfedezni.

A leány hirtelen a karjára tette a kezét.

— Na bántsd, kérlek, — szólt szelinden Elkopik, ha babrálod.

Lopva egymásra néztek, tettetett komolysággal, mindegyik lesve a másik arcán a hatást.

Megint megtalálta egymást a két gyer-

választ csak a megbeszélések után adom meg, bármennyire fenyegetődik is P o l ó n y i ur, hogy engem erre — kényszeríteni fog.

... A jobboldal helyeselt: — R a k o v s z k y István pedig felsietett a karzatra. Az ő ügye következett ugyanis. Az előadói széklet Schmid Gyula, a mentelmi bizottság referense foglalta el.

A baloldalon hullámszás támadt. A hegy emberei, a kiket ez alkalomból az immunitás iránt óriási érzékenység fogott el, már eleve nyugtalankodtak. Polónyi közbeszólásokat fogalmazott, Szalay Károly „előmélta-lankodást” próbált, de az alkotások érvényesítésére alkalom sem igen nyílt. Schmid Gyula a legnagyobb objektivitással, teljes tárgyilagossággal adta elő az esetet, ismertette annak körülményeit és a történetekkel mutatta ki, hogy a mentelmi jog megsértésének esete fenn nem forog.

Erős helyeslés hangzott Hentaller Lajos a kischbségi különvélemény előadója előtt a szótól, de beszélt helyette Chorin Ferencz, a ki a kisebbség álláspontja mellett argumentált, olyan szellemű fejtegetésekkel támogatva a véleményét, a melyeket — Polónyi Géza helyeselt legjobban. Igen széles alapokon fejtegetett a kitünő ügyvéd-képviselő, úgy, hogy alkalmasint maga R a k o v s z k y is meglepődve konstatalta magában:

— Ejnye, hát ennyire meg van sértve az én immunitásom!?

— A kisebbség véleményéhez csatlakozom — fejezte be a beszédét Chorin Ferencz; a baloldal pedig tapsolt neki.

A jobboldalon személyes kérdésben kért szót Szóts Pál, a ki a mentelmi bizottság előtt ez ügyben mint tanu szerepelt. Kijelentette, hogy ott tett vallomását teljes terjedelmében fentartja és a maga véleményével a mentelmi bizottság többségéhez csatlakozik.

— A képviselői immunitás — mondotta — nem jogosítja fel a képviselőt, hogy a hatóságokkal és a rend fentartóival szemben agresszive viselkedjék!

A jobboldal helyeselt, a baloldal zugott, idegeskedett és sűrűn ontotta a közbeszólásokat. Majd Györy Elek következett, a ki arról nevezetes, hogy Kálmán Károly után a legszebb hangja van a Házban, cseng, mint

mekkori pajtás, a kik közt alig volt három évi korkülönbség és a kik most is el tudtak óráig semmiségeken, — mint ezelőtt.

— Ez a köszönet, hogy megjöttem? — szólt szemrehányólag a fiu

— Bizony te rossz kölyök mióta nem voltál itthon?

— Három éve.

— Három éve! De most ki vagy békülve a bácsiddal ugye?

— Igen!

— Még most is haragszik ugye hogy a sziniakadémiába léptem akkor az érettségi után, a gazdasági akadémia helyett és reméli hogy majd itthon maradok a gazdaságban de már abból nem lesz semmi.

— Jövöre kész leszel ugye?

— Igen; de aztán keresek szerződést: Te talán ide jövök?

— Az ám; milyen pompás volna.

— A bácsi is már félig meddig kibékült a pályámmal, a mióta az ujságok dicséret és tanárain is mondták, hogy lesz belőlem valami.

Hiába, dolgozni és várni minden pályán kell.

A leány bólintott. Darabig hallgattak.

— Te, — szólt hirtelen a leány — nagyon szép leányok vannak a sziniakadémián ugye?

Ránézett a fiatalemberre, az pedig ko-

a harangszó, de a szavaít ép úgy nem lehet érteni, mint akár a harangszót. A hangjától nem hallatszák a beszéde s a Ház egyrésze nem is próbálkozott ezzel a feladattal. Jóformán kiürült a terem, az fájt a széphangu férfinak.

— Megvárom, raig kivonulnak! mondta epése.

Igen ügyes beszédet mondott a jobboldalon Piukovich József. Magának Rakovszky nak előadásából bizonyította be, hogy immunitásán sérelem nem esett.

— Az összetűzés oka az én véleményem szerint inkább Rakovszky István tulajdonos pezsög vére volt...

— Csapolják le! — kiáltja B a r t h a Miklós.

— Rakjanak rá pióczát! — inditványozza Pichler Győző.

— Csatlakozom a bizottság többségének véleményéhez, fejezte be a beszédét a jobboldal nagy helyeslése között Piukovich, csatlakozom pedig a legőszintébb meggyőződéseim alapján.

Molnár János apát és Pichler Győző felszólalásai után a vita folytatását hétfőre halasztották.

Kossuth Ferencz interpellál gr. Thun osztrák miniszterelnök egyik válaszáért.

Kiadatott a miniszterelnöknek.

Dreyfuss története.

A semmitőszék kihirdette, hogy Henry és Walsin-Esterházy legalább 1893 óta összeköttetésben voltak egymással és közösen operáltak. Walsin 1893-ban levelet irt Jules Roche volt kereskedelemügyi miniszternek, a ki azelőtt a hadügyi költségvetés előadója volt; Walsin ebben a levelében a következőket írta:

Jelentéséhez igen fontos információkat adhatok önnek azokról a visszaélésekről, melyeket a vezérkarban és különösen az informáló hivatalban elkövettek. Ebből a hivatalból ismerem Henryt a ki jó ismerősöm és adósom.

Roche elismerte, hogy ezt a levelet megkapta. Ebből a levélből azt következte-

molyan vissza ő reá. Aztán mind a ketten el nevelték magukat.

— Dehogyan szólt halkan a fiu és odahajolt hozzá.

— Hát nem tudod, hogy csak egy szép lány van a világon — Halkan dudolta, hogy az utcai publikum ne vegye észre. — A leány kissé zavartan nevetett és lenézett a földre.

— Bolondos, — mormogta.

— Csak egy szép kis leány van a világon. — Emlékezel az érettségi bálra, — Nacza?

A leány kissé zavartan mosolygott. A fiu gyönyörködve nézte.

Ki nem hagyott még el egy bájos képet egy ábrándot, melyet azután elfelejtett, amely kijött az eszéből és kinék ne jelent volna meg sokára az a lelkében, vágyakozással töltve el, még egyszer látni az eredetit, fölidézve az emlékezetben élő boldog arany-ködös időt.

És ha aztán elértük, amit akartunk akkor keserü a csalódás, ha észreveszszük, hogy a régi ábránd már nincsen és a régi kép megváltozott.

Ritka, ha úgy találják föl megint egymást évek előtt

Mindketten hallgatva mentek; visszagon dolva a három év előttre, amikor a tizenöt éves bakfis kétségbe volt esve, — hogyha a

tik, hogy H kémskedést.

A kato nyal deczer pör tárgyalási bíróság ma

A kormányvatalos lépés maga mind az elnapolá

D u P ték a katon

A Petít ciket irt Pa dott beszéd

latkozata a

Azt mo dom, hogy

nem értesit litolagos va

nauld szinté ról, midőn I

magához hiv tette neker

egészen pon kal jobban i

hogya ne len semmitőszél

zatokat fogja rában. Dupu

tunk beszéln Lebrun-Rena

elő szóval te később vete

A nők

Egy am asszonytól a

könyv, mely gyan kereshe

Laczi elmegy rajzait.

Kétségb vigasztalta

ezí adott nek említett:

— Csak lágon.

— Tula geznünk egy

mulva

— Nem nagysád. — esánat.

— Nem, nagyesád elé

Föltolta dezte:

— Uras sunkban?

— Bizon szony. — Ké

másik nagyb Talán holna

szólt.

— Oh, I

— Nos, sádból?

— Oh t Haza ért

tóban.

— Bejör

ik, hogy Henry és Walsin közösen ázték a kémkedést.

A katonai törvényszék minden bizonynyal december 12-én kezdi el a Picquart-pör tárgyalását, de nem lehetetlen, hogy a bíróság maga el fogja napolni a tárgyalást. A kormány ebben a tekintetben sürgős hivatalos lépéseket tett. Egyébiránt Labori maga mindjárt a tárgyalás elején kérni fogja az elnapolást.

Du Paty de Clam ellen megkezdtek a katonai vizsgálatot.

A Petit Journal tegnapelőtt becsmerő cikket irt Peincaréról a Dreyfus ügyben mondott beszéde miatt. Poincaré szenzációs nyilatkozata a következő:

Azt mondtam és még egyszer azt mondom, hogy Mercier volt hadügyminiszter nem értesítette minisztertársait Dreyfus állítólagos vallomásairól és hogy Lebrun-Renaud szintén nem beszélt erről a vallomásról, midőn Dupuy, akkori miniszterelnök, őt magához hívatta. Dupuy éppen ma kijelentette nekem, hogy minden körülményre egészen pontosan emlékszem vissza és sokkal jobban ismerem az ő őszinteségét, sem hogy ne lennék róla meggyőződve, hogy a semmitőszék előtt ugyanazokat a nyilatkozatokat fogja tenni, a melyeket én a kamarában. Dupuy és én csak 1897-ben hallottunk beszélni arról a jelentésről, melyet Lebrun-Renaud felebbvalójának 1895-ben élő szóval tett és a melyet csak két évvel később vetettek papirosra.

A nők kenyérkeresetéről.

december 4.

Egy amerikai írónőtől H a r t Irén kisasszonytól a múlt hónapban jelent meg egy könyv, mely a nők keresetét tárgyalja. „Hogyan kereshetünk pénzt, bár nők vagyunk,”

Laczi elmegy, ki csinálja meg az ő mértani rajzait.

Kétségbeesésében csak az éjjeli zene vigasztalta meg. — melyet a távozó Laczi adott neki és melynek főtartama volt az említett:

— Csak egy szép kis leány van a világon.

— Tulajdonképen nem illik már tegeznünk egymást! — mondta Macza jó idő mulva.

— Nem? — Amint tetszik, kedves nagysád. — Vagy talán kis méltóságod? Boesánat.

— Nem, intett Nacza leereszkedőleg, — nagycsád elég lesz.

Föltolta orroc-káját és kimérten kérdezte:

— Uraságod meddig tartózkodik városunkban?

— Bizonytalan ideig, nagyságos kisasszony. — Két heti szünidőm van; de még másik nagybátyámat is meg kell látogatnom. Talán holnap, vagy holnap után megyek, szólt.

— Oh, Laczi, ne bolondozz!

— Nos, szólt a fiu, — elég volt a nagysádból?

— Oh te, hiszen tudod, hogy tréfáltam. Haza értek. Macza megállt az utcza ajtóban.

— Bejössz, Laczi?

ez a könyv czime és adatai olyannyira jellemzők az amerikai viszonyokra, hogy részletesebben foglalkozunk vele. Kitűnik belőle első sorban, hogy Amerikában a nő a munka terén már kiküzdötte magának azt a pozíciót, melyet európai testvérei még csak utópikus álmaikban látnak.

Nálunk még fehér holló-számba megy az a fiatal leány, ki kenyérkeresés nélkül kenyérkereső pályára megy, tul az Océánon mindennapi dolog, hogy gazdag nők, kiknek sok a szabad idejük, pusztán a hivatás kedvéért tanítónak, ápolónak elmennek. Teszik pedig ezt a munka méltósága szempontjából, mint azt Hart kisasszony a könyve előszavában következő módon kifejti:

„Minden leány, kinek szülei nincsenek abban a helyzetben, hogy jövőjét biztosítsák, tegye magát függetlenné és saját erejéből keresse meg szükségleteit! Micsém lealázóbb, mint ha egy leány rokonai kegyelméből akar megélni. — A munka nemcsak eszköz a megélhetésre, de egyszersmind lelki szükséglet is, amely kapcsolatos az emberi méltósággal.”

Példa gyanánt elmondja aztán az Egyesült Államok egyik elnökének nővérét. ki megeselekedte azt, hogy mikor fivére megnősült, otthagya a történeti jelentőségű Fehér házat és elment vidékre tanítónőnek. Senki sem talált ebben megalázót az elnöki méltóságra és általános volt a nézet, hogy egy nő, ki magára ad valamit, nem cselekedhet másként.

A könyv szerzője nem éri be azzal, hogy általános elveket állítson fel, hanem gyakorlati utmutatást is ad arra, hogyan hereshetik meg tisztességes uton a nők azt, mire szükségük van.

Elő sorban azokról van szó, kik csak részben szorulnak arra, hogy kereset után lássanak.

Megvan az otthon, megvan a mindennapi kenyér, de szükében vannak a társadalmi szükségletekre való pénznek. Számítalau polgári családban találunk ilyen „félzségekkel,” kik apró ügyességeiket és természetadta tehetségüket kiaknázzák Amerikában erre a célra, anélkül, hogy női méltóságuk vagy társadalmi állásuk veszélyeztetését látnák ebben.

Apró háztartási czikkeket készítenek, kapokot díszítenek, ruhát varrnak. Virágokat termelnek, melyeket jó pénzen eladnak. Vagy pedig a konyha dolgaira adják magukat és speciális ételek készítésében találják a jövedelmi forrást.

Gazdagabb barátnőikhez eljárnak, hogy azokat fizetésért segítsék a háztartásban. S az amerikai felfogás nem lát abban semmi lealázót, ha két egyenlő társadalmi állású, de különböző vagyoni viszonyok közt élő nő ilyen módon kiegészíti egymást: az egyik dolgozik, a másik megfizeti a munkát. Nálunk kész társadalmi botrányszámba menne az, ha — tegyük föl, hogy két miniszteri tanácsos leánya ilyen viszonyban állna egymáshoz.

Van New-Yorkban egy egyesület, mely feladatának tekinti a női munka értékesítését.

A múlt esztendőben körülbelül harmincz ezer dollárt juttatott azoknak, kik felhasználták közvetítését és maradt még egy szép summa a munkaképtelenné vált nők otthonának segítésére.

Volt a kliensei között egy, ki hirtelen megszegényedett és családjával a legnagyobb nyomornak nézett elébe.

Fölkereste az egyesület igazgatónőjét és előadta sanyaru helyzetét, kijelentvén egyszersmind, hogy nem alamizsnát kér, hanem munkát.

— Mihez ért? — kérdezte az igazgatónő.

— Van egy saját találmányu recipém pástétom készítésre — volt a válasz.

— Hisz ez pompás! A többi a mi dolgunk. Fogadj, egyelőre ezt az összeget előleg fejében keresetére.

S átadott neki egy ötvendolláros utalványt az egyesület pénztárához. Két hét mulva pedig értesítette, hogy van már negyven olyan családja, ahol a hét bizonyos napjain szivesen látják pástétomait. Az a nő a múlt esztendőben tizenkétszáz dollárt keresett recipéjével és a jövőre nézve is tul van minden anyagi gondon.

„A siker titka abban áll — mondja Hart kisasszony — hogy a mit végezzük, jól legyen végezve.” — S ugy látszik, hogy Amerikába követik elvét, mert a felsorolt adatokból kitűnik, hogy Amerikában a munkaadók nagyon meg vannak elégedve a női munka eredményével.

Hart kisasszony utmutatásai között az igaz hogy akad sok olyan, mely nem alkalmazható a mi viszonyainkra, de az ő ambíciója nem is az, hogy másuak írjon csak amerikai nőnek.

A második kategóriába azokat a nőket osztja be, kik egészen váratlanul abba a helyzetbe jutnak, hogy kenyérkereset után kell látniok. Ezek számára is készletben tart jó tanácsot és utbaigazítást. Kereskedők és iparosok özvegyeinek azt tanácsolja, hogy folytassák férjük üzletét és iparát, olyanoknak, kik semmihez sem értenek, javasolja, hogy keressenek egy olyan foglalkozást, mely könnyen elsajátítható. S mindenben gyakorlati ujjmutatással szolgál, részletesen leírja, hogy melyek azok a könnyen elsajátítható foglal-

ez a könyv czime és adatai olyannyira jellemzők az amerikai viszonyokra, hogy részletesebben foglalkozunk vele. Kitűnik belőle első sorban, hogy Amerikában a nő a munka terén már kiküzdötte magának azt a pozíciót, melyet európai testvérei még csak utópikus álmaikban látnak.

Nálunk még fehér holló-számba megy az a fiatal leány, ki kenyérkeresés nélkül kenyérkereső pályára megy, tul az Océánon mindennapi dolog, hogy gazdag nők, kiknek sok a szabad idejük, pusztán a hivatás kedvéért tanítónak, ápolónak elmennek. Teszik pedig ezt a munka méltósága szempontjából, mint azt Hart kisasszony a könyve előszavában következő módon kifejti:

„Minden leány, kinek szülei nincsenek abban a helyzetben, hogy jövőjét biztosítsák, tegye magát függetlenné és saját erejéből keresse meg szükségleteit! Micsém lealázóbb, mint ha egy leány rokonai kegyelméből akar megélni. — A munka nemcsak eszköz a megélhetésre, de egyszersmind lelki szükséglet is, amely kapcsolatos az emberi méltósággal.”

Példa gyanánt elmondja aztán az Egyesült Államok egyik elnökének nővérét. ki megeselekedte azt, hogy mikor fivére megnősült, otthagya a történeti jelentőségű Fehér házat és elment vidékre tanítónőnek. Senki sem talált ebben megalázót az elnöki méltóságra és általános volt a nézet, hogy egy nő, ki magára ad valamit, nem cselekedhet másként.

A könyv szerzője nem éri be azzal, hogy általános elveket állítson fel, hanem gyakorlati utmutatást is ad arra, hogyan hereshetik meg tisztességes uton a nők azt, mire szükségük van.

Elő sorban azokról van szó, kik csak részben szorulnak arra, hogy kereset után lássanak.

Megvan az otthon, megvan a mindennapi kenyér, de szükében vannak a társadalmi szükségletekre való pénznek. Számítalau polgári családban találunk ilyen „félzségekkel,” kik apró ügyességeiket és természetadta tehetségüket kiaknázzák Amerikában erre a célra, anélkül, hogy női méltóságuk vagy társadalmi állásuk veszélyeztetését látnák ebben.

Apró háztartási czikkeket készítenek, kapokot díszítenek, ruhát varrnak. Virágokat termelnek, melyeket jó pénzen eladnak. Vagy pedig a konyha dolgaira adják magukat és speciális ételek készítésében találják a jövedelmi forrást.

Gazdagabb barátnőikhez eljárnak, hogy azokat fizetésért segítsék a háztartásban. S az amerikai felfogás nem lát abban semmi lealázót, ha két egyenlő társadalmi állású, de különböző vagyoni viszonyok közt élő nő ilyen módon kiegészíti egymást: az egyik dolgozik, a másik megfizeti a munkát. Nálunk kész társadalmi botrányszámba menne az, ha — tegyük föl, hogy két miniszteri tanácsos leánya ilyen viszonyban állna egymáshoz.

Van New-Yorkban egy egyesület, mely feladatának tekinti a női munka értékesítését.

A múlt esztendőben körülbelül harmincz ezer dollárt juttatott azoknak, kik felhasználták közvetítését és maradt még egy szép summa a munkaképtelenné vált nők otthonának segítésére.

Volt a kliensei között egy, ki hirtelen megszegényedett és családjával a legnagyobb nyomornak nézett elébe.

Fölkereste az egyesület igazgatónőjét és előadta sanyaru helyzetét, kijelentvén egyszersmind, hogy nem alamizsnát kér, hanem munkát.

— Mihez ért? — kérdezte az igazgatónő.

— Van egy saját találmányu recipém pástétom készítésre — volt a válasz.

— Hisz ez pompás! A többi a mi dolgunk. Fogadj, egyelőre ezt az összeget előleg fejében keresetére.

S átadott neki egy ötvendolláros utalványt az egyesület pénztárához. Két hét mulva pedig értesítette, hogy van már negyven olyan családja, ahol a hét bizonyos napjain szivesen látják pástétomait. Az a nő a múlt esztendőben tizenkétszáz dollárt keresett recipéjével és a jövőre nézve is tul van minden anyagi gondon.

„A siker titka abban áll — mondja Hart kisasszony — hogy a mit végezzük, jól legyen végezve.” — S ugy látszik, hogy Amerikába követik elvét, mert a felsorolt adatokból kitűnik, hogy Amerikában a munkaadók nagyon meg vannak elégedve a női munka eredményével.

Hart kisasszony utmutatásai között az igaz hogy akad sok olyan, mely nem alkalmazható a mi viszonyainkra, de az ő ambíciója nem is az, hogy másuak írjon csak amerikai nőnek.

A második kategóriába azokat a nőket osztja be, kik egészen váratlanul abba a helyzetbe jutnak, hogy kenyérkereset után kell látniok. Ezek számára is készletben tart jó tanácsot és utbaigazítást. Kereskedők és iparosok özvegyeinek azt tanácsolja, hogy folytassák férjük üzletét és iparát, olyanoknak, kik semmihez sem értenek, javasolja, hogy keressenek egy olyan foglalkozást, mely könnyen elsajátítható. S mindenben gyakorlati ujjmutatással szolgál, részletesen leírja, hogy melyek azok a könnyen elsajátítható foglal-

Kobold,

kozások. A szappankészítés, az illatszergyártás, lakásoknak elbérletbe való kiadása, speciális csemegék készítése és többféle nem éppen tulságosan nehéz munkaág játszsa az ő tanácsaiban a főszerepet. De ami fő, meg is nevezi azokat a forrásokat, ahol az ilyen munkát mindenkor értékesíteni lehet.

Érdekes, az amerikai viszonyokat jellemző adatokkal bőven találkozzunk könyvében. Kitérnek belőle, hogy házvezetőnek lenni, meg ügyes, doldos cselédnek, kész szerencse Amerikában. Van akárhány házvezető, ki annyit keres, mint nálunk egy miniszteri titkár és a jó cseléd sem cserélne egy kilencedik rangfokozatban levő hivatalnokkal.

A harmadik kategóriába osztja be Hart kisasszony azokat a nőket, kiktől már a bevezetésben felemlítettük, hogy nem éppen a szükség kényszeríti őket kenyérkeresetre, de fényűzésüket akarják ily uton-módon fedezni. Ezeknek legkönnyebb a helyzetük, mert várni tudnak. Azt mondja erre nézve Hart kisasszony: »Nincs olyan város nálunk, melynek nem volna egy vagy két női orvosa, ügyvédje, jegyzője, gyorsírója, sokan a hírlapírára adják magukat, még többen a gépírással foglalkoznak és általában véve konstatalható, hogy nálunk a nők nagyon meg tudják egyeztetni a női méltóságot a munka méltóságával».

A mi nézetünk pedig az, hogy a feminizmus haladása ezen a téren az igazi. A nőkérdést a munka fogja megoldani, nem pedig röpiratok, vaskos könyvek és nőkongresszusok.

Semper Idem.

N A P I H I R E K.

Debreczen, 1898. decz. 5.

Időjárás.

A központi meteorologia intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— december 5. —

— Hűvös, — Szárak — Ködös. —

— **Az ügyvédi kamara tisztújító ülése.** A debreczeni ügyvédi kamara tegnap délelőtt tartotta tisztújító közgyűlését. A tagok nagy számmal jelentek meg, jelentve hogy érdeklődnek a nagytekintélyű egyet ügyei iránt. Elnök lett újból M á r k Endre, alelnök Szilágyi Imre, titkár Des Combes Henrik, választottak ezenkívül 8 rendes és 4 pótválasztmányi tagot.

— **A színészeti kiállítást** tegnap délután 6 órakor rekesztette be a kiállítás rendező bizottság elnöke K o m l ó s s y Arthur nagy közönség jelenlétében. Szép beszédben mondott köszönetet a megnyilvánult nagy érdeklődésért. — A kiállítást nov. 27-től decz. 4-ig bezárólag 2400—2500 egyén látogatta meg, mely létszámban bennfoglaltatik a tanintézetek növendékeinek és az egyetek tagjainak 900—1000 körüli száma kik kedvezményes jegyekben részesültek.

— **Eljegyzés.** D o n n h o f f e r Jenő magyar államvasuti mérnök a napokban eljegyezte városunk egyik tekintélyes ügyvédjének M o l e s á n y i Jánosnak bájos és kiváló műveltségű leányát E m m a k. a. t.

— **Megégett munkás.** A napi lapokban gyakran lehet olvasni, hogy ez meg ez a szerencsétlen ember összeégett. Az ágyban cigarettázott, a tűz belekapott az ágyne-

műbe, s utólrta a nemezis. Ma városunkban történt ilyen szerencsétlen eset. Egy szegény munkás lett vigyázatlanságának áldozata, s most már összeégtve holtan fekszik a kórházban. K á d á r János homokkert utca 38 szám alatti lakos ez, ki az éjjelt még vidáman töltötte barátai körében. Reggel felé haza ballagott, egy kissé boros volt még mikor nyugalomra tért. Rágyújtott egy két krajczáros szivarra. A mámor és a fáradság végre is elnyomta, égő szivarral szájában aludt el. Fél 7 óra felé a ház többi lakói megdöbbenve látták, hogy K á d á r szobájából erős füst tódul kifelé. Feltörték az ajtót, s rémülve vették észre, hogy K á d á r az ágyon fekszik teljesen összeégtve, s a tűz már a butorokat is erősen megtámadta. Rögtön lokalizálták a tüzet, de már akkor szegény K á d á r Jánoson nem lehetett segíteni. Halott volt; teste fekete lett az égési sebektől. Az orvosi vizsgálatot dr. B a l k á n y i Ede ejtette meg, ki a szerencsétlen Kádár holttestét beszállították a kórházba. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy felelőség senkit sem terhel, mert egyedül Kádár az oka a szerencsétlenségének. Holttestét ma boncolják fel.

— **Olcsóbb gázárak.** A gázfogyasztó közönséget és különösen az iparosokat és üzletlajdonosokat mindenesetre kelemen fogja érinteni a gáztársaságnak újabb ajánlatában foglalt azon kötelező nyilatkozata, hogy az összes fogyasztóknak azon esetre, ha a vele kötendő szerződés a jövő év közepéig végleges jóváhagyást nyer: a gázárakat világiatási célokra 18 krról 12 krra és ipari célokra 15 krról 8 krra szállítja le és pedig már 1899. január 1-től kezdve. — Az elszámolás ez esetben akkép fog történni, hogy a jövő évben a mostani és az új árak közt mutatkozó különbözet a feleknek az év végén megtérítetik.

— **Debreczeni főgymnasiumunk** önképzőköre, egyik tagjának indítványára, belépett az orsz. magyar képzőművészeti társulat rendes tagjai közé, s már meg is kapta az ez évi illetményét, a «Munkácsy élete» című diszművet, az állandó tagsági jegyet és a Mücsarnok ez évi kiállítására 5 darab belépti jegyet. A diszmunka egy művészeti; vagy általában aesthetikai pályakérdés pájadijalesz. Örömmel üdvözljük főgymnasiumunk ezen lépését, annyival is inkább, mert ez még azelőtt történt, mielőtt a miniszter lapunk mult számának vezércikkében ismertett intézkedései napvilágot láttak volna.

— **„Elragadta a Balaton.”** És elragadta a Balaton, de nem a galambját, hanem Fischer Mór né vadonat új cipellőjét. Ez a Balaton ki cipellőkre vadászott, nem azonos a Dankó nótabeli Balatonnal csak névrokona, de keresztnéve is van »E s z t i c. Igy tél idején a Balaton még a galambokat se rabolja el és ezt a tétlenségét nékie B a l a t o n E s z t i aképen hozta helyre, hogy miután a hulló ködtől sikos aszfalt hideg mivolta rongyokba burkolt lábáig hatott elragadta a »Magyar Király« nevű bormérő helyiségéből Fischer Mór né új cipőit. A nóta szerint a károsult este-eggel siratgatta, s mondta, hogy jaj mi lesz belőle? Mikor bubánata már tetőfokra hágott, észre vette a Balaton Eszti lábain az ő cipellőjét és ekkor sajátos körülmények között olyan történt mi éppen a népdallal ellenkezik. Elrabolta Balatontól a cipőket kérem, s míg a rendőr bekísérte, Eszti tőle azt kérdezte, Jaj mi lesz belőlem? . . .

— **A Zion egyet bálrendező bizottsága** tegnap tartott ülésében elhatározta, hogy az 1899 január hó 7-én tartandó táncvizgalmát

nagyszabásúvá teszi és azt hangversennyel és tombolával összeköti. E célból kiküldött a maga kebléből egy 10 tagu bizottságot a tombola rendezésére, egy 5 tagu bizottságot a hangverseny rendezésére egy 60 tagu bizottságot a táncmulatság rendezésére. A hangversennyel egybekötött táncmulatság az előjelekből itélve igen sikerültnek ígérkezik.

— **A debreceni ref. egyház elemi iskolái.** Most, a mikor népiskoláink államosítása mellett vitatkoznak pro és kontra, nem lesz érdektelen rámutatni arra a jelentésre, a melyet a debreczeni presbyterium iskolaszékének elnöke, Mitrovics Gyula terjesztett az egyháztanács elé s a melyben mindenre kiterjedő részletességgel tárja fel, közvetlen szemlélete és tapasztalatai alapján, a debreczeni ref. népiskolák állapotát. Sok bajra és égető szükségre mutat reá a jelentés, a melyet az egyház és a város orsósolni nem tud. A legszomorúbb azonban az, hogy legalább 2000 gyermeket a meglévő iskolák befogadni és a meglévő tanerők tanítani nem képesek.

— **Az utcáról.** Hideg, nedves őszi délután Már mindjárt alkonyodni kezd. Az utcajáró kelők ugyancsak sietnek a nedves, síkamlós aszfalton. Az u czasarkon sápadt, rongyos ruhájú, vézna gyerek ül le az aszfalt szélére. Nem szól nem kér, de beszél arcán, szemében a szükség. — didergő testén a fityegő rongydarab. ELEGANS, szép nő tart felé siető léptekkel. Felakar lépni a járdára s csaknem megbotlik a szegény, koldus gyermekben. A szép nő bosszankodik, szép homloka haragosan ránczolódik össze, a finom ajkak mintht olyan szidalomfélélt titkolnának izgatott remegésükkel. És méltán, Hisz ő nagyságának sietős utja van. Azóta mar meg is nyilhatott az egyleti gyűlés, a hol a szegény, fázó, éhező gyerekek felszegélyezéséről kell határozatot hozni . . .

— **Felhívás.** A színészeti emlék kiállítás rendező bizottsága tisztelettel értesíti a t kiállítókat, miszerint beküldött emléktárgyaikat a nyert elősmervények beszolgáltatása mellett f. december hó 6-ik napjának délelőtt 9 óráig kezdve a »Csokonai szobában« átvehetik és elvitethetik. A hivatalos órák d e 9 — 12 óráig és d. u 2 óráig tartanak. A rendező bizottság.

— **Próbabál.** Nagyszámu közönség előtt tartotta meg Alföldy Károly növendékeivel a próbabált, hol bemutatta tanítványainak a táncban elért haladásukat, s a betanított solokat, melyet a közönség zajos tapsokban ujrázott meg. Szépen sikerült, csak az a kár, hogy nem fordított Alföldy különösebb súlyt az ilyen próbabálok vendégeinek meghívására. Mindenféle elem megjelenik a legtarkább vegyületben mi csak árt az est sikerének s Alföldy által elért jó eredménynek, jövőre ugy hisszük nem lesznek ott olyan elemek, melyek nem oda valók. (m. j.)

— **A Petőfi dalkör** tagjaiul újabban beléptek alapítól Szilágyi Imre ügyvéd, Szabó Mihály és Juhász István. Rendes tagokul: Maday Imre, Szemere Albert, Kiss Miklós, Kocz Gábor, Major Miklós, Dalmi József, Imreh Vincze, Nyikos János, dr. Orbán József, dr. Freund Jenő ügyvéd, Fodor József mérnök, Tóth István építész, ifj. Rózsa Lajos. — A zászlóalap javára pedig nyereség: 7 kr. — Mint értesültünk e hó végén a Bika dísztermében a dalkör egyleti zászló alapja javára hangversenyt rendez — melyre már előre is felhívjuk városunknak szépért és nemesért lelkesülni tudó közönségét.

— **Bűnügyi végtárgyalások.** E heti bűnügyi végtárgyalások: Deczember hó 5-én Héttón Károlyi Márton s társai ellen halált okozó súlyos testi sértésért, Hajdu József s neje ellen, lopás büntette, Szikszay Sámuel ellen zsarolás vétsége, Domokos Sándor ellen m. okirat hamisítás. Deczember 7-én szerdán: Dóczy József ellen párviadal vétsége, S. Nagy Gábor s társa ellen sikkasztás büntette, P i r o s Imre

ellen rágalom ellen m. oki 9-én péntek csalás bünt vétsége. W. misítás. H. a lyos testi sé Dánielné ell

— Bék

lenet játszódi mulik el nap ne keressék kéhezett ala t e g e k. — felül kék egy renésleten te Ez a kegyet retett a b gekké tette, delt. Csak e máshoz mel reset és elke vele otthoná És a szegén tányásghoz tulajdon gaz egyebet ne del összeeg majd csak a keznek össz van még. A munkát ily

— Vá van magyar védet Virág tartóztatta. óvári takar válókat les zeket elsikk óvári járásb Lajost Győ váija meg r váltók mint sikkasztás dekelve.

x Egy váradom családi fételek felvilág zsef Buc 2.

Kedden

G é s á k, o

Szerd

uj betanul

n e m e s.

Csütör

let 56. sz.

Péntek

ujdonságul,

l e n ö r e.

Szomb

U g y a n a

Vasár

m e s i v a

letszűnetbe

h e r c z e g

vonásban.

H o n t i J ó

Szomb

gig Verő o

Jó volt. A

lay, Szent

főzy Zseni.

A hál

solt ugy az

ellen rágalmazás vétsége, Nagy György ellen m. okirat hamisításért. Deczember hó 9-én pénteken: Vég h Lajos társai ellen család büntette, Babóth József ellen család vétsége. Weisz József ellen m. okirat hamisítás. Harmathy Pál társa ellen súlyos testi sértés vétsége, és özv. Mújsz Dánielné ellen lopás büntette miatt.

Békétlen hazastársák. Sok szomorú jelenet játszódik le a kapitányság előtt. Alig mulik el nap, hogy szegény asszonyok fel ne keressék keserves panaszaiikkal. Sápadt, kiéhezett alakok ezek, testben, lélekben betegek. — Az arczuk be van esve, azon felül kék egy markos ütéstől. Ezek a szerencsétlen teremtetek a szegénység áldozatai. Ez a kegyetlen rém kiverte a házból a szeretetett a békét és az egyetértést és ellenséggé tette, akiket a sors egymás mellé rendelt. Csak egy falat kenyér kellene és egymáshoz melegednének megint De nincs kereszt és elkiseríti az embert, meggyűlölteti vele otthonát, a melynek nyomoráért ő felelős. És a szegény páriák másnap aztán a kapitánysághoz mennek és segedelmet kérnek tulajdon gazdájuk ellen. És a kapitányság egyebet nem tehet, mint békéltető beszéddel összeegyezteti a szétvált lelkeket. akik majd csak az első friss cipő mellett ölekeznek össze újból. Ez az idő pedig messze van még. A szegény ember nehezen kap munkát ilyenkor.

Váltóhamisítás. Szomorú szezácziója van magyaróvárnak. Mieszl Lajos ottani ügyvédet Virágh Gyula dr. albiró tegnapelőtt le tartóztatta. Mieszl beismerte, hogy a Magyaróvári takarékpénztárnál hamisított aláírású váltókat leszámítottatott és a reá bizott pénzeket elsikkasztotta. A vizsgálatot a magyaróvári járásbíró vezeti tovább, de Mieszl Lajost Győrbe kísérik, s az ottani fogházban várja meg míg ügyét tárgyalják. A hamisított váltók mintegy 15000 frtot képviselnek. A sikkasztással szigetközi emberek vannak érdekelve.

Egy női és férfi divatárú üzlet Nagyváradon, a legélénkebb helyen család i okok miatt kedvező feltételek mellett eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt Pongor József Budapesten IV. Kristóftér 2.

Színház.

M Ü S O R.

- Kedden,** decz 6-án bérlet 54. sz. „C“ Gé s á k, operette.
- Szerdán,** decz. 7-én bérlet 55. sz. „A.“ új betanulással, először: A g a s c o g n a i n e m e s. Regényes vig opera.
- Csütörtökön,** decz. 8-án, másodszer, bérlet 56. sz. „B.“ U g y a n a z.
- Pénteken,** decz. 9-én bérlet 57. sz. „C.“ ujdonságul, először: A h á l o k o c s i k e l l e n ő r e. Vigjáték 3 felv.
- Szombaton,** decz. 10-én bérlet 58. sz. „A.“ U g y a n a z.
- Vasárnap,** decz. 11-én délután: A g y i m e s i v a d v i r á g; este fél 8 órakor, bérletszünetben, ujdonságul, először: T a l m i h e r c z e g n ő. Eredeti nagy operette 3 felvonásban. Írta: Kövessi A. Zenéjét szerzette H o n t i J ó z s e f.

Három előadás.

Oroszlán vadász.

Szombat este alig pár ember nézte végig Verő operettjét. Az előadás meglehetősen jó volt. A szereplők közül kiemelkedtek Sziklay, Szentes, Rubos, F. Kállay Lujza, Serfőzy Zseni.

Virágcsata.

A hálás délutáni publikum zajosan tapsolt úgy az előadásnak, mint a szereplőknek,

akik közül pedig sokan alig alig érdemelték meg a lelkes tüntetést. Kállay indispozitívával küzdött s a mi nála ritkaság egyszer hamis hangokat hallatott. Kapossi Józsa ügyesen játszotta Malmos Ilon szerepét, énekszámait egytől egyig sikerültek. Mezey mint Rozoghi Rubos, Szentes, Locsarekné — a szokott jók voltak, a rendezés azonban botránnyosan rossz volt.

Mozgó fényképek.

Ugy üzleti mint más szempontokból újra beütött a „Mozgó fényképek“ előadása. A bérletszünet dacára is szép közönség kacagott a szellemes bohózatnak Sajnáltuk azonban, hogy a rossz kinematográf kedvéért anyagira kiforgatták a darabot, hogy csaknem éntétkelenné lett.

*** Komjáthy János szíves figyelmébe.** Bárak vagyunk K o m j á t h y J á n o s urnak néhány szóban figyelmébe ajánlani a következő sorokat, melynek megírására a közönség köréből mind erősebben, erősebben emelkedő hangok készítenek Komjáthy János igen helyesen szerződtette S z é k e l y S á n d o r t, a Magyar színház volt tagját szerelmes színésznek S z é k e l y S á n d o r t mindjárt első fel léptével megszerette a közönség. Meg ismerte tehetségét, tudását, nagy intelligenciáját s tudta becsülni azt a nemes lelkesedést, melylyel Székely a színpadon csügg. Nagy vára kozással nézett ezután minden fellépte elé és soha sem csalódott. Akár mint Dobokai Alasztor (Helvila), Simie Max (Léger), Stomfay Ákos (Stomfay család), Csorba Márton (Sárga csikó), Fernandó (Folt, a mely tisztit) igazi és nagy sikereket ért el. A közönség meleg szeretettel vette körül s igazán jól esett ezt a nagytehetségű embert a színpadon látnia. Komjáthy azonban mindezekkel nem törődött, legalább úgy látszik nem akar törődni. Har madik hónapja már, hogy játszik a társulat de három hó alatt csak az említett szerepekben láthatunk. Legutóbbi hetekben fellép hébe hóba, de olyan szerepekben, melyek egyáltalán nem vágnak az ő egyéniségéhez. — A debreczeni közönség nagyon jól ismeri már, a régibb gárdát, tiszteli becsüli szereti mind egyik tagját, de ha egy új tehetséges erőt lát folyton fejlődni, természetes hogy érdeklődéssel kíséri minden lépését. Székely Sándor megnyerte művészetével a közönség szeretetét felkeltette érdeklődését, rokonzenével kísérik tehát minden lépését. Kedvetlenül látja azonban a színházi közönség, hogy ez az új erő csak akkor szerepel, ha okvetlenül k e l l. — Miért s z e r z ő d t e t t e hát akkor Komjáthy? Azért hogy elkodvetlenítse a színipályától, letörje ambícióját? Sokkal nemesebb embernek ismerjük Komjáthyt, semhogy ily dolgokat tulajdonítsunk neki. Tudja ő azt nagyon jól hisz ő is küzdött szenvedett, verejtékezett valamikor a jövő dicsőségért hogy az ilyen mellőztetés készszerás egy ambiciozus művésznak. Kérjük tehát, hogy a közönség tisztán a közönség kedvéért tegyen eleget jogos kívánságunknak játszassa többször Székely Sándort, hiszen ez neki is mindenképpen hasznára válik. Hasznára válik azért mert Székely szereplésekor mindig szép számú közönség tölti meg a színházat, hasznára válik, mert egy kedvelt tagja folyton halad s használhatóbbá lesz. Kell e ennél több egy okos direktornak? Hasonlóképpen figyelmébe ajánljuk Haliny Margitot, ezt az istentől megáldott művésznőt, ki ép

oly helyzetben van jelenleg, mint Székeiy Sándor, mert őt is csak igen ritkán van alkalmunk láthatni. Gondolkozzék az igazgató ur az eimondottakon s be fogja látni, hogy minden mellékes indító okoktól távol álló fell szóllalásunknak megvan a jogos alapja.

— Az aradi színház és Leszkay. Arad város színházi bizottsága tegnap tartott ülésén az aradi színházat újabb 3 évre L e s z k a y Andrásnak, az aradi színház jelenlegi direktorának adta ki 10 szavazattal Endrey Zalán 1 szavazata ellenében. Az aradi színházi bizottság bizonyára jól döntött, mert Leszkay aradi működésével elég garantiát nyújtott már eddig is, hogy a jövőben minden követelménynek megfelel.

Irodalom.

■ Két új magyar dal-album jelent meg ép most Klökner Ede zeneműkiadóhivatalában Budapesten — kiegészítéseiül minden dal gyűjteményeknek — mivel az ezekben közölt dalok, melyek az idény legújabb, legkoreselebb divatos nótái, eddig semmi más gyűjteményben nem jelentek meg s énekre és zongorára a legszebb cigány madorban úgy vannak letéve, hogy zongorán magában is játszhatók, mert a dallam zongora részben is teljesen benne van. Címük: 50 hallgató nóta, a legnevesebb dalszerzők legjavából összegyűjté Csengery Gy. mely a többek közt tartalmazza! A Tiszának jaj de mily. — Elragadta galambomat. — Ha meghalok. — Hamag halok. — Harangoznak a faluban. — Huzd cigány — Kiszárad a rezgő nyárfa. — Még azt mondja a biróné. — Nem vagyok én boldogságra nevelve. — Patyolat a kurucz. — Régi nóta, hirez nóta. — Viz viz viz. — Zug a szélvész stb. stb. Ara 70 oldalos kötetnek netto 1 frt. — 50 bufelejtő nóta a legjobb dalszerzők dalai a divatos új nóták legjavából összegyűjté Csengery Gy., többek közt tartalmazza: Asszony asszony az akarok lenni. — Édes anyám a kendőn. — Estét harangoznak a toronyban. — Ha fel megyek a budai hegyekbe. — Házunk előtt mennek el a huszárok. — Három bokor saláta, kis anyalom. — Magas a kaszárnya. — Már én többet a főutezán. — Nyitva van a babám rácsos kapuja. — Októbernek elsején — Süt a mama. — Szélről van a házam. — Tiz krajczáros posztó. — Vékony deszka kerítés. — Vigan vannak, vigan vannak lenni a faluban — Ara 60 oldalos kötetnek netto 1 frt. Posta küldéssel egy-egy kötet 1 frt 10 kr. — A két kötet 2 frt. 15 kr. bérmentve, ha az összeg előre beküldetik. — Ugyanitt jelenik meg a „Zenélő Magyarország“ az egyetlen zenemű folyóirat, mely legszebb letétben hozza a legújabb népdalokat, dal és népdalokat a dal és műdalokat, a világirodalom összes legjobb táncz, salonzene a couplé ujdonságait. — Előfizetési ára negyedévre, 6 füzetre 60 oldal zenemű tartalomra 1 frt. Jegyzékek és mutatóványszámokat ingyen és bérmentve küld a feni zeneműkiadóhivatal.

■ A „Zenélő Magyarország“ zongora és henedű zenemű folyóirat ép most jelent meg XXIII. füzet tartalmazza a következő érdekes zenemű ujdonságokat: I. Biboros az égnék alja szép magyar dalt. II. Eilenberg Richárd „Szerenade“ Valse-ját. III. Bóchnay V. „Ne haragudjál légy ismét jó“ című szép dalrománézát

Minden füzete ily gazdag tartalommal jelenik meg e közkedvelt zenemű folyóiratnak. Egy-egy füzete mindekor 10 oldalon a legszebb s legsikerültebb divatos zeneujdonságokat hozza negyedévbán 6 füzete 60 oldal zeneművet ad 1 frt előfizetésért. Előfizetni az október—deczemberi évnegyedre csakis a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zenemű kiadóhivatalában Budapesten, VI. Csengery-utca 62-a honnan megismerésre mutatóvász számot ingyen és bérmentve küldenek.

Advent.

(Fővárosi levél.)

Az advent is csak olyan naptári fogalom már körülbelül, mint a böjt.

A mostani ember, ha meg érzi is lelkében a vallást a külsőségeknek igen keveset hódol s úgy van vele mint a II. József császár korabeli aufklarista.

Csak a felső tizezer palotáiban tartják még a böjtöt, az adventet, és mikor Katalin után bezárul az ugynevezett zöld farsang, egy fővárosi szalonban sem rendeznek többé zajosabb mulatságot.

Magnás-családjainkban mind kivétel nélkül, nagyon vallásosan nevelik a gyermekeket.

A fiuk mellett többnyire papnevelő van; régebben francia abbék, Jézus-rendi atyák voltak, — ma piaristák, — vagy világi papok.

Főrangú férfi vagy hölgy azért nem gyakorolja tüntető módon a vallásosságát, és ha elmegy a vasárnap délelőtti, feltizenkét órai misére, ha megtartja a külsőségeket, hogy például leveszi kalapját a szentséget vivő lelkia vagy a templom előtt, az nála nem ha tásvadászat, de a beléoltott, belénevelt ösztön melyet a legliberalisabb magnás sem bir soha teljesen levetkőzni.

Ezért is valamint a böjt, úgy az adventi időszak alatt is nagyon visszavonált életet élnek főuraink. Különösen a szigorúan katolikus családok az Esterházyak, Czirákyak, Wenckzeimo, Oreczyak, Szapáryak, Maláthék és a Zichyék egyik ágazata.

Nálunk kilencszáz esztendő óta a haza boldogulásáért — pro incolumitate Regni Hungariae mondják az adventi imádságot, még pedig azért, mert Magyarországot az egyház Regnum Marianum-nak — Mária országának tartja s ez a Szűz Mária tiszteletére mondani szokott mise is az ő hathatós pártfogásának biztosítására ajánló dő fel.

Az első adventi vasárnap egyébként az egyház ujesztendejét is jelenti. — Soha sincs állandó naphoz köve, de mindig arra a vasárnapra esik, amely negyedik karácsony előtt. Ezzel az egyház azt a négyezer esztendőt akarja jelképezni, amelyet a világ teremésétől fogva, Jézus Krisztus eljövételéig lefolyt, s négy hétre sylván meg az adventet mint a Megváltó születésének előkészítő idejét festi le hívei előtt.

És az Agnus Dei-re várva a bűnös emberiség, illik, hogy tartózkodjék egy kissé hívságos földi örömeiktől s csendes elmélkedések közl készüdjön elő a minisztériumokkal, — zóézzissal és ihletett teljes bethlehemi éjszakára.

Az advent borus, homályos alkony-estéin össze jönnek egyes intímabb magnás-családok — a nek zenével üzik az időt s a vidámabb zongora helyett gyakran játszanak fisz-harmóniumon, — míg egyik-másik szép hangú grófnő Pergolesétől vagy más egy házi zeneszerzőtől énekel egy-egy magasztos dallamot.

Finom fehér ujjak gyorsan forgatják a hosszú, fatüket. — mások ismét varrnak horgolnak és készül a sok gyapotruhácska, fehárnemű a zegeny- és árvagyermek karácsonyfájára.

Mert ilygnkor, varrják, horgolják azok a halványarcu, fehérjuu asszonyok, akiknek lelkében él a vallás és ápolja és táplálja az erények két legszebbikét: a felebaráti szeretett és irgalmatosságot.

Közbe közbe olvasnak. Többnyire francia munkákat. — Legendákat a szentek életéből.

Albach a híres prédikátor, Kempis Tamás meg a Paillette D'or című lélekemelő apró szemelvények kedves olvasmányok adventben.

Hetenkint egyszer kétszer jönnek a házi szegények. Elaggott, munkaképtelen férfiak, támasznélkül maradt özvegyek, elhagyott árvák. Élelmiszert, ruhát pénzt osztanak ki közöttük. Különösen sok házi szegénye van gróf Dzirják Jánosnének, Szapáry Gézánének, Györy Teréz grófnőnek és gróf Hunyady Lászlónéknak is volt, az egy év előtt elhunyt Königsseg Irma grófnőnek.

Korán reggel, mikor az atezán még lobog a légszészlangok sápadt fénye és a ködös homályban alig jár ember, nehéz czimeres hintók gördülnek a templom eln.

Beketeruhás, drága prémekebe öltözött nők lépnek ki a kocsiból és hosszú, sarkigérő kaputos inas viszi utánuk az elefántesont meg a bársonyba kötött kapesos imakönyveket.

A nagy világ, a szalonok hölgyei ezek, akik ime elhagyják ágyacskájukat és mennek buzgón fohászolni: *Rorate coeli*, . . .

Leginkább a Ferenrendiek-templomába újabban még a Mária-utcai Jézus szent szívről nevezett templomba jár a főrangú világ.

Régebbi időkben az arisztokrácia még az adventi böjtöket is megtartotta és a hétnek három napján nem evett húst. Ezt azonban ma már csak a legszigorubb katlikus és igen gazdag házakban tarják meg, mert az ilyen böjtös menü rendkívül drága pénzbe kerül.

Egyháznagyoknál, klastromokban lehet még ilyen adventi ebédeket enni, melyeknél ritka finomsággal válogatják össze a fogásokat, hogy ne váljon egyhangúvá a husnélküli étkezés.

Egyes nagyon vallásos magnások az advent idejét valamelyik előkelő kolostorban töltik, amit *retraite*-nek hívnak. Ilyenkor még legközelebbi hozzátartozóikkal sem érintkeznek, és csupán karácsony estélyére térnek vissza családi körükbe. A kolostor esőndjében az egész napot imádkozással elmélkedésekkel töltik. ételben italban szigorúan mértéket tartanak és a világi eseményekről nem vesznek tudomást. Ruházatuk a lehető legegyszerűbb, korán nyugalmra térnek a növérekéhez s teljesen hasonló szűk és kényelmetlen cellájukban.

A ködös, homályos napok ig telnek egészen karácsonyig. Csendes fénytelen a természet és zajtárságos véletlen, hogy az advent ezek a várakozással teljes napok, amelyek a megváltó születését megelőzik, éppen a legborongósabb napokra esnek — mintha a nagy eseményt még az idő is titokzatos fátyollal akarná belepni.

Halk, lágy harangszó ringatózik át a ködös levegőn.

Advent van.

Nápolyi koldusok.

„Veder Napoli e poi mori“: Nápolyt látni és — meghalni! Így szól elragadtatással egy ősmert régi olasz közmondás Nápoly szépségéről.

Csak hogy, sajna, e világszép városnak is megvannak a maga árnyoldalai.

Egyik legnagyobb ezek közül az a szemtelen és piszkos koldushad mely lépten nyomon elállja az utakat és az idegennek megkeseríti az isteni tájkép élvezetét.

Az olaszok nem tekintik a koldulást lealázónak, sőt sokan a jobb osztályból is sportot is üznek belőle. Nemrég egy jól öltözött 12 éves leányt tartóztattak le Nápolyban a ki a legelegánssabb utcákon, feltűnő tólkodó módon koldult.

A rendőség kifürkészte, hogy a leány jómódu iparos gyermeke. Arra a kérdésre, hogy miért állott ki az utcára koldulni, így válaszolt:

— Hisz avval nem vétettem senkinek! — Egy új zongorára valót akartam összekeretetni.

Más esetben hajlott köhécselő ősz koldusasszonyt tartóztattak le feltűnő visekedése miatt.

A rendőri hivatalnál az agg koldusnőt gondosabban szemügyre vették és kitűnt, — hogy az illető tulajdonképen fiatal, csinos leány, ki a közrészvét kizsákmányolása cél-

jából vette fel a vénarszonyi állarczot, még pedig oly ügyesen, hogy bármily jó színész nőt is megszégyenítet volna.

A raffinált leány előkelő nápolyi kereskedő leánya volt. ki e hozzá méltatlan foglalkozást mint jól jövedelmező mellékeresetet gyakorolta.

Akadnak azonban néha nemesebb vonások is a nápolyi híres koldushad körében. Egy öreg temp'omi koldus összes összekuporgatott pénzét és pedig elég tekintélyes összeget t. i. 40,000 lirát, a városi kórháznak hagyományozta.

A kórház hála fejében az öreg koldus képét a kórház disztermében az intézet magasrangú j o t e v ő i n e k arczképei közé helyezte el.

Egy másik eset a nápolyi koldusok élle mességéről szolgáltat bizonyosságot. Egy öreg koldus megszólít az utcán egy elegáns fiatal embert, ki neki naponkint adott almizsnát.

— Kedves fiatal ur, volna magához egy alázatos kérésem.

— No mit akar öregem?

— A fiatal ur nagyon tetszik nekem. Nesajnálja a fáradtságot és látogasson meg engem egyszer a lakásomon.

— Mit tegyek én ott? — kérde a fiatal ember sajtárságos kívánságon zsoldalkozva.

— Oh, — ne féljen, hogy valami ronda helyre hívom, — könyörgött a koldus. — Nálam nem úgy van mint a többi koldus tanyáján. Hála Istennek, szerezem valamieskét, és az én szép kis Mariskám, rendben éa tisztán tart otthon mindent. . . . Jöjjön el, kedves uram, nézze meg a leányomat, és ha megtetszik önnek . . . legyen az öné a 30 000 lira hozzámmal együtt.

A fiatal ember, ki csekély fizetés mellett eddig a házasságra nem is gondolhatott, még az nap fölkereste az öreg koldus lakását mely egyszerű berendezés mellett meglepően tiszta és csinos volt.

De a legcsinosabb volt a koldus leánya, a szép Mariska, kibe még hozomány nélkül is bármely fiatal ember beleszerethetett volna.

A szép koldusleány rövid idő múlva a fiatal hivatalnok neje lett.

Hogy az öreg koldus folytatta-e ezután is a régi jövedelmező mesterségét, arról már nem szól a krónika.

Vegyes hírek.

× **Smart!** Ez a szó jár most Párisban szájról-szájra. A francziák éppen nem szeretik az angolokat, de azért kikölcsönözték tőlük a smart szót, mely most annyire divatos lett, sőt már javított kiadásban is használják mint: extrasmart, ultrasmart. A császárság alatt minden oly tetszést, melyre nem találtak megfelelő esztetikai kifejezést, a chic szóval jellemezték, melynek eredetét a spanyol és provencel nyelvekben keresik, holott valószínűleg a német Schieck volt az édes anyja. A harmadik köztársaság röpkészavai a pschütt, tschock, vian és selee voltak. Mindezek azonban csak ideig-óráig tudták a meggyökeresedett chic-et kiszorítani, mert a chic újra visszatért, sőt mint copurchic és ultrackic is használatos. Chic a jó tónust, pschutt a magasabb a tónust, vian a jó modort és smart a jó izlést jelenti. Hogy miért jelenti, azt senki sem tudja, de senki sem kérde, mert ez nem volna — smart.

× **Árpád sirja** A Magyar Történelmi Társulat ma délután gróf Teleki Géza elnöklésével tartott választmányi ülésén Thaly Kálmán országgyűlési képviselő rendkívül érdekes jelentést tett az Árpád-sírok felkutatására küldött bizottság jelentéséről. A bizottság buzgón járt el küldetésében s ha pozitív eredményre még nem hivatkozhatik is, de arra már, mint látszik komoly kilátása van, hogy Ó-Buda határában meghuzhatja azt a vonalat melyen belül a régi Fehéregyháza, a hagyományok szerint Árpád sirjának helye fekszik. Ha ennyit elérhetett, akkor már több kilátás nyílik arra, hogy meglátassák a komédriát annak a patakknak, melyet a rómaiak vezettek haladva Ó-Budára s melynek partján, krónika roink szerint, Árpádot sirba tették.

CSARNOK.

Amáli néni.

Írta: **Petelei István.**

(Folytatás)

Amáli néni sováran nézett reá. Ők elmennek a koberes szekérről s látni fogják Miklóst, mert űk mind ismerik egymást. Vájjon mint fogják találni az ő drága szép fiát? Kinek a tüze mellett fűtözök vajjon? Egy szives szóval ki vidítja? Hátha elesett a fia is a keresztje alatt? Ki emeli fel? Ki ápolja? Ki takargatja? és kinek az asztala mellett ül?

Minden, a mit látott maga körül, kétszeresen emlékeztette. Tiszta ágynevet ki mos reá? ételt ki főz neki? Őh látni fogják Miklóst. Az ő erős, szép kezét érinteni fogják. A leány mellé húzódott Amáli néni; messze, messze az ismeretlen távolságba nézett üres tekintettel és szép szelíden meg-simogatta a rongyos leány makranczos sárga haját.

— Oh, mint szeretném látni őt.

— Kit?

— A fiamat, tudja, Miklóst

Féléjszakán míg forgolódott fekvőhelyén kimelegedve, rebegeve, őt látta az idegenben. Hirt se vett felőle, mióta elcsalták. Es a napi nyüzsgés, dulakodás elszibbasztották benne a sovárgást a fia után; de a kóborló két szegény nyomorult láttára egyszerre megnövekedett benne a — vágy utána.

Mi lenne, ha velük menne a fia után?

Es egyszerre felült az ágyban. Többet nem tudta letenni a fejét. Gyertyát gyújtott s fölkel.

Ha elmenne velük! Ezek tudják, hol van Miklós. Tán beteg. Csak titkolják előtte. Mi bajt se okozna a koberes szekeren. Csak egy kicsire huzná össze magát. Hozzá menne s elérne egy szegeletben ott is. Elkészítené a kedves ételeit, tisztát vasalna neki, ahogy ő szereti és a hatsinges nyakravalóját gyöngéden ő facsarná fel. Ah!

Odalopózott a vendégeihez, hogy föl-koltse őket s elmondja nekik a tervét. Tíz-szer hozzakezdett, tiszszér bátortalanul visz-szatért az ágyához s a szélére ült.

Mi lesz a boltból? Mi? Hát bezárják. Hát a ház? Itt a vén Zsuz, ő várna reájuk, mikor Miklós-al megjönne nekik elvinné a néni a zsenillias táskában a márvásokat, tallérokat, ami csak van a kaszteniök-ban, hogy kiváltsa rajta a komédiások kö-zül. Es erre boldogbn kiragyogott a szeme. Elmegy...

Az Isten ujjá, hogy hozzárendelte a két szegény komédiást, kik a Miklós dolgát tud-ják. Egészen felöltözött s összepakolta cse-kély kezemuzáját

Minden féltett arany-, ezüstneműit sok-szor megforgadta.

A köves gombokat, az ezüst poharakat, amiket sátoros cigányoktól vettek; a facsart colliert a kék emállal, mely egy fest, minlha ékkő volna; és ezüst kanalat, késeit, mind drága emlék. — Beh nehezen szerezték, ke-

resztelésekor, ujeztendőkön s a gyűrű az es-küvőjén.

Barakta a zsenillias táskába és mikor a virradat az ablakon dorengett, Amáli néni, kezei az ölében, nosztelenül ült. nehezen hall-gatva az óra verését, mely lomhán szólt.

Es amint jól kiválgosodott, Amáli néni a koberes szekér mélyén összehuzódott (a szive mint dobogott!) hogy minél kisebb helyet fog-lalton el.

A fiu a bakon kedvetlenül ostorozta a gobét, amint az országuton döcögtek és a leány a fiu mellé kuporgott, összeszoritva bo-szusan keskeny-ajakát.

A lombok az ut mellett mindenütt meg-veresodve s a dértől fehér füvek a víz mart-ján feszesen, mint egy sarkoszoru csinált pi-pir-virágai.

Alig egy-egy fás-szekér koszogott a hi-deg hajnalban.

Az első faluban a toronyban harang szó-lott. Amáli néni félve megérintette a leány vállát:

— Reggeli misére harangoznak.

A leány megrántotta a vállát.

Oh, mint szeretett volna a néni imád-kozni s az Ur nevével kezdeni eyt a drága napot. Szelid kéréssel állította meg a sze-keret, mikor a templom ajtaja elé értek. Az öreg, falusi asszonyok szallingóztak a temp-lom felé a reggeli méltóságos csendben.

Amáli néni alázatosan keresztet vetett és szóltalanul, roskadozva lépett az Isten házába. Az orgona felreseggett. A néni lebo-rult a szentelt víztartó mellett s a térdeplőre szoritotta a homlokát.

Mit se tudott a körülvalókról. Feloldata az Urban. Kegyelme alatt megroskadt a szive az Ur trónusánál, háládatossággal el-telve iránta, ki a fiához vezető utat meg-mutatta neki.

A szentség felmutatásakor a tömjén szállongott az Amáli néni fehér haja körül és a falusiak már nagy kopogással döcög-tek ki a mise végén, mikor Amáli néni fel-nézett, összeszedelődött, hogy utánuk men-jen. . . .

A falu utcája néptelen volt. Amáli néni körül nézett. A koberes szekér eltűnt. Této-ván nézett körül. Nyoma sem volt. Előbb az egyik utcán nézett végig aztán tovább sza-porázott, hogy a hegynek vívő utcába néz-zen be. A szekér sehol. Később futni kez-dett. Megrémült. Az utca végén egy kis bolt volt nyitva.

— Itt voltak akit keresni tetszik — mondta egy veresszakálu, sovány, szeplős ember szolgálatkészen — itt ment el egy szekér. akit keresni tetszik, de akik már messze vannak. Ők azt izenik az asszony-ságnak, (nem komédiások voltak?) hogy csak tessék megvárni őket, mert nekik na-gyon sietős utjuk van. Azok ugy siettek, hogy a ló alig bírta. Egy ur tartotta a gyeplőt s egy hölgy verte az ostorral a lovat, ugy mentek.

— Elmentek?

A boltos levette a sapkáját, leszállt a lépcsőről s bizalmasabban közeledett a re-megő öreg asszonyhoz.

— Elvittek valamit?

— Elmentek? — rebegte.

(Vége köv.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonátörszede.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég je-lentése.

Debreczen, december 5.

Készáru változatlan

Okt. buza	—
Tav. buza	9.77—9.78
Tav. rozs	8.58—8.59.
Tavaszi zab	5.98—5.99
Májusi tengeri 1899	4.91—4.93
Julius tengeri	—
aug.—szep. tengeri	—

Kőbányai sertésplac. december 2. Ma gyar elsőrendű: Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 56—57 krajzárig Közép (p.-kint 251—320 klg. sulyban) 57—57

1/2 kr. Könnyű (páronkint 250 klg. terjedő sulyban) 57 1/2—58 kr. Szerbiai: Nehéz (páron kint 260 kg. felüli sulyban) 56 1/2—57 krajza rig, közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 56—56 1/2 krajzárig. Könnyű (páron-kint 240 kilogr.-ig terjedő sulyban) 57—58 krajzárig

Bécsi sertés vásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott sertés vásárok bejelentettek 9156 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: 3928 drb fiatal sertés s 4823 darab magyar hizott sertést, összesen a 515 darabot. Az üzlet pang.

Bánsá i. 100 m. n. 79 k. 9.10 forintot m. 8 m 77 k. 8.60 frton vegyes, 200 mm. 01 k74060 forintos vegyes. mind három hónapra Pestvidéki, 300 mm. 80. k. 9.10 fotinton sárga, 1.50 mm. 80 k. 9 forint 10 kron sárga, 100 mm. 80 k. 9.20 forinton 100 mm 79.3 k 9.20 frton, 100 mm. 80 k. 9.30 forinton, 100 mm, 79 k, 9.30 forinton, 200 mm, 80 20 8 60 frton sárga, 100 mm. 77.5 k. 8 forin k. kron sárga, 100 mm, 79.5 k, 9 forint 10 kron sárga, 200 mm. 81.5 k, 9.25 forinton, 200 mm, 80 k. 9.25 forinton, 100 mm. 79 k 8.85 forinton vegyes, 100 m. n. 79.5 k. 8.90 forinton 300 mm. 77.5 k. 8.90 forinton 100 mm, 77 k. 8.90 forinton, 100 mm. 78 k 9,— forinton sárga, 200 mm, 78 k. 8.90 forinton, 100 mm. 78.5 k, 8.70 forinton 300 mm, 77 k, 8.90 forinton, 100 mm, 79 k. 8.90 forinton 200 mm, 78.7 k, 8.90 forinton, 100 m. n. 78 k 8.90 forinton. 100 mm, 86.8 k. 8.90 forinton mind három hónapra.

Jegyzések: kilogrammonként élő sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) elsőrendű sertés 49—49 krajzárón, kivételösen 50 kraj-zárón, középminőségű sertés 46—47 krajzáró-ron, könnyű sertés 41—43 krajzárón, fiatal sertés 36—39 krajzárón.

Felső-magyarországi, 100 mm, 79.3 k. 8 forin 65 kron 100 mm, 81 k, 9.30 foton 100 g. m, 80 k. 8.30 forinton, 200 mm, 79 k, 307 forinton; 100 mm, 79 k, 9.— forinton sárg, 100 mm, 79 k, 9a sár forinto ga, 200 mm. 76 k. 8.50 forinton sárga, mind háárom hónapra. 15

Zab. 100 mm. 5.70 forinton, 100 mm, 5 forint 65 kron, 200 mm. 5 forint 52 kron 200 m. n. 5.40 frton, 100 m. n. 5.40 forinton mindkészségén fizetés mellett.

Szerbiai, 2000 mm. 78 k, 7.25 forintos, három hónapra.

Buza. Tiszavidéki. 100 m. n. 80 k. 9.15 frton, 100 mm. 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 79.5 k. 9.10 forinton, 100 mm 81 k. 8 forint 80 krajzárón, 150 métermézsa 80 k. 9 forint 15 krajzárón 300 mm. 79.5 k, 9.15 frton, 100 mm, 78 k: 9 15 forinton, 100 mm. 77 k, 6.15 forinton, 100 mm 80 k 9.30 forinton, 150 mm, 80 k. 9.10 forinton, 100 mm 79.5 k. 9 forint 20 krajzáró-ron, 100 mm, 79.5 k. 9 forint 15 krajzárón vegyes, 400 mm 79 k. 9.12 és fél krajzárón vegyes, 100 mm 80 b. 9.25 forinton vegyes 2500 mm. 78.5 k. 8 90 forinton. 500 mm. 76.5 k, 8.40 forinton, mind három hónapra:

Bőr- és szépségápolás szakorvosa

univ. Med. **Dr. Révész Benő**

Budapest, VIII. Kerepesi-ut 63. sz, 1. em.

25 évi gyakorlat. a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján, gyorsan és alaposan gyógyítja az összes szépséghibák, u. m. szeplő anyá és máj és anyafolt, pattanás, szemölcs, réz-orr, fagyos végtagok. hajhullás, korpa sebek, bőrbajok és

titkos betegségeket

bujakóros bajok) gyengeségi állapotok, kifolyás. zükületek, női betegségek stb. s azok követke-zményeit.

Rendel: d. e. 8—12. d. u. 3—5 és este 7—8 óráig

Külön váróterem nők és férfiak részére.

Levelekre azonnal válaszol. Gyógyszerekről gen-doskodik. Mindenkor mély diszkréció.

Hatóságilag engedélyezett
VÉGKIÁRUSÍTÁS.

Visszavonhatatlanul az üzlet teljes felosztása miatt

a raktáron levő

női és uri divat szövetek,
függönyök, szőnyegek,
Paplanok, vásznak, kész
fehérművek, Velesek,
Cretonok, asztalneműek, óriási
választék kötényekben,
nyakkendők, esőernyők,
zsebkendők és mindentéle
divat áruk

a beszerzési áron alul

adatok el

minden vásárlás csak félárba
kerül, ezen rendkívüli kedvező
alkalmat nem lehet eléggé
ajánlani az érdeklődők figyel-
mébe. Tisztelettel

Besenczky Kálmán,

a Bika szállodával szemben.

A Miklós-utcai 31. sz. sarok-
ház, 8 ablak fronttal szabad
kézből eladó. Készpénz szük-
séglet 8500 frt, a többi rajta
maradhat. — Értekezhetni a
házban.

Hirdetések

a legolcsóbb árszámítás mel-
lett elfogadtatnak a
„DEBRECZENI HIRLAP”
kiadóhivatalában.

Nagy karácsonyi vásár.

A karácsonyi alkalmi eladás

Ruhaselymek és ruhaszövetek

mosóbársonyok

Barchent és cretonokban

rendkívül leszállított árak mellett
nagy választékban megkezdődött

Bosznay J. és Társa

divat-áruházában

Debreczen Kossuth-utca.

Nagy karácsonyi vásár.

Alkalmos ajándék cikkek.

Alkalmos ajándék cikkek.

HOFF maláta-
készítményei
gyengék és betegeknek.

Hoff János	Hoff János	Hoff János	Hoff János
maláta egészségi itala.	sűrített maláta kivonata.	maláta egészségi csokoládéja.	maláta-kivonat mell cukorkái.
Általános elgyengülésnél az al- hasi szervek rendszeres működése- nél, mell- és gyomor-bántalmaknál, nemkülönben a lábcsúszások leg- jobbán bevált és legjobb ízű eró- sítő szere.	Tüdőbajoknál, gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél: főleg a gyermek légzési szerveinek meg- betegedésénél a legjobb siker- rel alkalmaztattik. Íze nagyon kel- lemes.	Gyengeségnél, vérszegénység- nél, idegesség- nél, almatlanságnál, et- vágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermek igen jó eredménnyel használják.	Köhögésnél, rekedtségnél, elnyál- kásodásnál, főleg tüdőhurutnál utó- érhetlen hatású. A valódi maláta mellcukorkákat emésztési zavar- nélkül tetszés szerinti mennyiség- ben lehet használni.
Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.	Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.	Egy csomag ára 1 frt.	Egy doboz ára 10kr., egy zacskó 30 kr.
Tíz éve, vagy már régebb idő óta használok az Ön maláta egészségi sör- t és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek fellegemnek visszaadták az egészséget.	Maláta kivonat készítményei v. ló- ban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1 zacskó maláta kivonat mell cukorkát.	Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor, illetve emésztési zavaroknál sá- p kóroknál és általános gyengeségnél min- denkor jó eredménnyel alkalmaztam.	Csodálatos volt maláta kivonat mell cukorkáinak hatása makacs köhögésem ellen. Zodlitz-Neuhilch lovag, Waldenburg Cukorkái feleségem köhögésén és asth- matikus bántalmain kitűnően segítettek.
Bögré, Bécs, Hofmühligassa.	Fischer G. örnagy N.-Várad.	Dr. Nicolai orvos, Triebel.	Busch, plébános, Weischütz.

Raktár DEBRECZENBEN: Mihálovits J., Rótschnek J., Rochlitz-Schmidt A., Füleky Pál, Tóth Béla, Muraközy J., Kontsek G., Tóth Kálmán, Félégyházy J., Rickl József Ant., Varga Lajos csemege és fűszerkereskedésében.

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tára **BUDAPEST, Király-utca 12.**

Magyarországi kizárólagos főraktár:
Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.